

Szkoła w chmurze, czyli Office 365 idzie do szkoły. Czy warto?

Michał Grześlak

Zaczynając rozważania dotyczące tego, czy warto w naszej szkole wdrożyć Office365, czy też nie, zacznijmy od wyjaśnienia, czym jest Microsoft Office365 i czym się różni od zwykłego, znanego od wielu lat, pakietu biurowego Microsoft Office.

Większość ludzi korzystających z komputerów zna pakiet biurowy Microsoft Office, w którego skład wchodzi aplikacje takie jak: edytor tekstu Word, arkusz kalkulacyjny Excel, program pocztowy Outlook czy aplikacja do tworzenia i prezentowania prezentacji multimedialnych PowerPoint. Zalety wymienionych aplikacji są wszystkim doskonale znane, wiemy również, że aby z nich korzystać, należy pakiet Microsoft Office wcześniej kupić w sklepie z oprogramowaniem.

W większości przypadków zakup oprogramowania pozwala nam z niego korzystać dożywotnio. Raz kupione oprogramowanie ma nam służyć przez lata. Przynajmniej w teorii, bo kto jeszcze korzysta na swoim komputerze z Microsoft Word w wersji 95? Sprawa z oprogramowaniem wygląda więc podobnie jak ze sprzętem komputerowym, aplikacje również przechodzą proces starzenia. W związku z tym co kilka lat opracowywane są nowe lepsze wersje znanych nam produktów. Jeśli chcemy z nich korzystać, musimy kupić aktualizację lub po prostu nową wersję.

Innym rozwiązaniem na korzystanie cały czas z aktualnej wersji oprogramowania jest subskrypcja, czyli nie kupujemy w sklepie pełnej wersji aplikacji

w pudełku z licencją dożywotnią, lecz co jakiś czas, określony w umowie, np. co roku płacimy niewielką kwotę w zamian za możliwość korzystania w tym okresie z pełnej wersji danego oprogramowania.

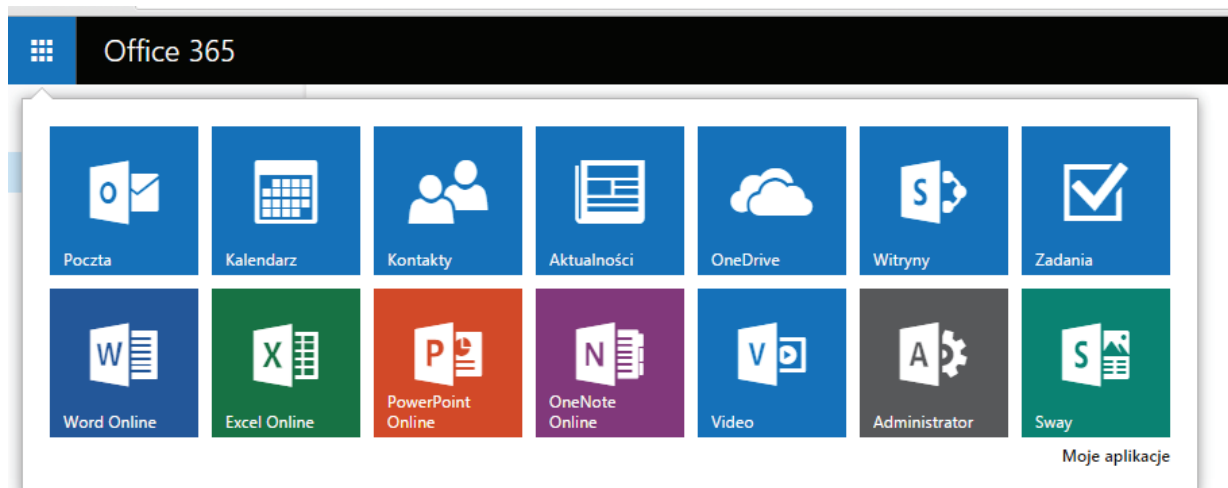
Microsoft Office365 jest właśnie usługą subskrypcji oprogramowania biurowego, wzbogaconą o usługi w chmurze. Subskrypcja występuje w wersjach dla użytkowników domowych oraz w wersjach dla firm, różniących się między sobą oferowanymi aplikacjami i usługami.

Microsoft w swojej ofercie ma również specjalne plany przeznaczone dla edukacji. Jeden z nich, plan podstawowy E1, jest planem darmowym dla polskich szkół i instytucji edukacyjnych.

Co zyskujemy? Czyli co wchodzi w skład usługi Office365 w bezpłatnym dla szkół planie E1?

Do dyspozycji mamy nieograniczoną liczbę kont poczty elektronicznej, kontakty oraz kalendarze, aplikacje Word, Excel, PowerPoint, OneNote, Outlook. Wszystkie w wersji *online* do uruchomienia w większości popularnych przeglądarek internetowych (w planie płatnym E3 otrzymujemy również aplikacje offline do zainstalowania na komputerze lub urządzeniu przenośnym).

Dodatkowo OneDrive dla firm, czyli 1TB (1012 bajtów) miejsca na wirtualnym dysku w chmurze, dla każdego użytkownika, dostępne z każdego

Rysunek 1. Aplikacje dostępne w planie E1

miejsca na świecie przez przeglądarkę internetową lub synchronizowany folder na urządzeniu podłączonym do sieci. Oprócz tego otrzymujemy Skype dla firm – narzędzie do prowadzenia wideospotkań *online*, doskonale nadające się do prowadzenia konsultacji z uczniami czy wymiany doświadczeń z innymi szkołami, np. ze szkołami z innych państw. Ostatnio w szkole, w której pracuję, przeprowadziliśmy w ten sposób jeden z etapów międzynarodowego konkursu matematycznego, dzięki czemu wzięli w nim udział uczniowie z Francji.

W ramach planu E1 mamy także do dyspozycji Sway – usługę do szybkiego tworzenia prostych informacyjnych stron WWW, która działa na zasadzie metody przeciągnij – upuść. W tym planie mamy też do dyspozycji Yammer – wewnętrzny portal społecznościowy naszej szkoły.

Do wymienionych usług należy dodać również SharePoint Online, czyli miejsce do tworzenia i udostępniania witryn pracy grupowej – za jego pomocą możemy stworzyć wirtualny pokój nauczycieli z wszelkimi informacjami i wzorami dokumentów, niezbędnymi w pracy nauczyciela, dostępny tylko po zalogowaniu. Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, aby w ten sposób stworzyć miejsce wspólnej pracy dla zespołów uczniowskich realizujących różne ciekawe projekty.

A oprócz tego mamy do dyspozycji portal wideo tylko dla naszej szkoły, służący do przekazywania i udostępniania filmów, na którym możemy zaprezentować efekty pracy naszych uczniów. Jakże

często realizujemy projekty, których efektem końcowym jest film. Dzięki tej usłudze będziemy mogli udostępnić go tylko zalogowanym użytkownikom.

A teraz próba odpowiedzi na kluczowe pytanie: Czy warto sobie zawracać głowę aplikacją Office365?

Jeśli nasi uczniowie, nauczyciele i pracownicy szkoły nie korzystają i nie zamierzają korzystać z Internetu, to nie warto.

A co, jeśli korzystają? Jeżeli choć jeden nauczyciel naszej szkoły zamierza komunikować się z uczniami lub ich rodzicami za pośrednictwem Internetu? Z jakiego konta będzie wysyłał te wiadomości? Czy adres jozek3585@cba.pl wygląda profesjonalnie i kojarzy się z naszą szkołą? A jeśli pani od chemii również używa Internetu, a jej konto to mariola@wp.pl? Czy taka korespondencja ze szkoły nie będzie wyglądała dziwnie? A przecież koszt utrzymania domeny *.edu.pl to zaledwie kilkadziesiąt złotych rocznie.

Jak zarządzać pocztą i dokumentami we własnej szkole?

Jeżeli już mamy swoją domenę, stworzenie kont pocztowych nie stanowi problemu. Oczywiście jeśli dysponujemy w naszej szkole serwerem z szybkim łączem internetowym oraz wystarczającym zasobem środków finansowych niezbędnych do utrzy-

mania ciągle działającego serwera. Jakie koszty wchodzi w grę?

Na pewno wysoki rachunek za energię elektryczną – serwer musi przecież odbierać prąd 24 godziny na dobę. Do tego dyski na serwerze, jeśli mamy około 100 nauczycieli i każdy będzie miał na nim trochę miejsca na pocztę i swoje dokumenty, ale bez przesady, np. 10 GB, to dysk na dane będzie musiał mieć wielkość 1 TB. A jeśli ma być bezpiecznie, dane powinny być zduplikowane. Cena dysku do serwera to około 1000 zł, a im więcej kont i danych, tym więcej dysków będzie potrzebnych.

Skoro już jednak decydujemy się na szkolny serwer pocztowy, załóżmy również konta naszym uczniom, dajmy im dostęp do poczty, nie będą mogli wtedy powiedzieć: nie dostałem zadania na e-mail, zapomniałem hasła do starej poczty i założyłem nową skrzynkę, a pani pewnie wysłała na stary adres, tak?

Nasz serwer musi być naprawdę potężną maszyną, której koszt utrzymania szybuje w górę, nie wspominając o pensji pracownika, który go obsługuje, a jeśli przewidujemy, że może on być nieobecny z powodu urlopu lub zwolnienia, musimy mówić raczej o pracownikach.

No dobrze, ale skoro się jednak już zdecydowaliśmy i mamy serwer, to może udostępniemy na nim jeszcze dokumenty potrzebne wychowawcom w ich pracy, i tak dalej. Pomysłów możemy mieć bez liku, niestety nasz budżet tego nie wytrzyma.

Co możemy zrobić w sytuacji, kiedy nie mamy funduszy na serwer poczty i plików znajdujący się w budynku szkoły, a chcielibyśmy jednak ułatwić sobie trochę pracę?

Powinniśmy zainteresować się bezpłatną dla szkół wersją usługi Microsoft Office365 w planie E1. Dyrektor lub wyznaczony pracownik, po krótkim przeszkoleniu samodzielnie może administrować całą usługą za pomocą przeglądarki. Nie musimy się martwić o bezpieczeństwo serwera, o dyski, kopie zapasowe, spam itd. O to wszystko dba Microsoft w swoich serwerowniach znajdujących się na terenie Unii Europejskiej. Co więcej, my nigdy nie byli-

byśmy w stanie zapewnić nawet ułamek takiego poziomu bezpieczeństwa na terenie naszej szkoły. Nie musimy się również martwić o rachunek za energię w szkole.

Do swoich zasobów możemy bezpiecznie dostać się z każdego miejsca na świecie, używając większości dostępnych na rynku urządzeń, czy to laptopa, tabletu, czy smartfona. Nasze dokumenty są zawsze z nami.

W usłudze OneDrive każdy użytkownik ma 1 TB miejsca na swoje pliki, które mogą się synchronizować z naszymi urządzeniami. Ze wszystkimi użytkownikami z naszej organizacji, a także ze wszystkimi na świecie, możemy w prosty sposób komunikować się za pomocą poczty elektronicznej, wiadomości błyskawicznych czy też rozmów wideo. Wszystkich z naszej organizacji (szkoły) mamy od razu w kontaktach, wystarczy wybrać osobę z listy.

Jeśli wspólnie pracujemy nad jakimś dokumentem, wszyscy możemy go otworzyć na swoich komputerach i edytować równocześnie, praca grupowa z Office365 to przyjemność. Office w chmurze przyjdzie nam również z pomocą, gdy zechcemy uporządkować swoje notatki. W OneNote możemy tworzyć dowolną liczbę notatników zawierających ważne informacje potrzebne nam w pracy czy w życiu codziennym.

A wracając do pytania: czy warto?

Biorąc pod uwagę to, co napisałem wcześniej, i to, że wszystkie te usługi, wraz z pomocą ze strony Microsoft, dostajemy bez żadnych opłat, odpowiedź może być tylko jedna: warto wprowadzić swoją szkolną pocztę do chmury Microsoft i korzystać ze wszystkich dodatkowych usług oferowanych w ramach planu E1 Office365 dla edukacji. To się po prostu opłaca, a na dodatek jest łatwe w obsłudze.

Wszystkich, którzy chcą zobaczyć jak wygląda Microsoft Office365 w praktyce, a także jak tę usługę wdrożyć w swojej szkole, zapraszam na warsztaty i bezpłatne konsultacje w OEliZK w Warszawie. Szczegóły i zapisy na stronie www.oeiizk.waw.pl/kursy

Poniżej można zobaczyć, jak wygląda ankieta przygotowana w Office365 i jej wyniki w Excel online.

Rysunek 2. Kody QR kierujące do ankiety (<http://tnij.org/meritum365an>) i wyników ankiety (<http://tnij.org/meritum365anw>)

Michał Grześlak jest nauczycielem konsultantem w Ośrodku Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie.